

สรุปข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 1 – 5 กรกฎาคม 2545

โดย... แพทย์หญิงจิราพร พลายโ

นายแพทย์ภัทรพงศ์ อุดมพัฒน์

นายแพทย์ยงเจือ เหล่าศิริถาวร

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายงานการเกิดโรค/การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคคอติบ จ.สตูล	รายงาน สถานการณ์การ เฝ้าระวังโรคทาง ระบาดวิทยา เร่งด่วนประจำ สัปดาห์, สสจ.สตูล 5 ก.ค. 2545	มีผู้ป่วย 2 ราย - รายแรกเป็นเด็กหญิงอายุ 2 ปี อยู่ ต.ย่านซื่อ อ.ควน โดน เป็นนักเรียนศูนย์เด็กเล็กของหมู่บ้าน เริ่มป่วย วันที่ 24 มิถุนายน 2545 ผล throat swab culture negative ได้ดำเนินการสอบสวนพบว่า ผู้ป่วยได้รับวัคซีนเพียงครั้งเดียว ไม่มีผู้ป่วยอื่นในบ้าน แต่มีผู้สัมผัสในบ้านที่ได้วัคซีนไม่ครบ จึงได้ให้วัคซีน และทำการเพาะเชื้อจากคอผู้สัมผัสในครอบครัวและ บ้านใกล้เคียงรวมทั้งศูนย์เด็กเล็กทั้งหมด 30 ราย ผล เพาะเชื้อ negative แจกยา Erythromycin แก่ผู้สัมผัสใกล้ชิดทุกราย ขณะนี้กำลังสำรวจความ ครอบคลุมของวัคซีน DPT ในหมู่บ้าน - รายที่ 2 เป็นเด็กหญิงอายุ 6 ปี อยู่ ต.ท่ามะลิ อ. เมือง เป็นนักเรียนชั้นประถมปี 1 เริ่มป่วย 25 มิถุนายน 2545 ขณะนี้ผู้ป่วยอยู่ในห้อง ICU รพ. สตูล เจาะคอใส่เครื่องช่วยหายใจ (รอผลการเพาะเชื้อ จากคอ) จากการสอบสวน ไม่ทราบประวัติวัคซีน เนื่องจากไม่มีสมุดสัณนิษฐาน ดำเนินการเพาะเชื้อจากคอผู้ สัมผัสที่บ้าน หมู่บ้านและโรงเรียนจำนวน 100 ราย กำลังรอผล การตรวจทางห้องปฏิบัติการ แจกยา ปฏิชีวนะแก่ผู้สัมผัสใกล้ชิด และกำลังสำรวจความ ครอบคลุมของวัคซีน DPT ของเด็กในหมู่บ้านและ โรงเรียน	ติดตามสถานการณ์
Meningococcal meningitis จ.ราชบุรี	รายงาน สถานการณ์ การเฝ้าระวัง โรคทางระบาด วิทยาเร่งด่วน ประจำสัปดาห์ , สสจ.ราชบุรี	ผู้ป่วย 1 ราย อายุ 8 ปี อยู่ ม.4 ต.บางแพ อ.บางแพ เริ่มป่วย 20 มิถุนายน 2545 ได้รับการเจาะน้ำไขสัน หลังส่งตรวจ Latex agglutination พบ <i>Neisseria meningitidis</i> gr A แต่ culture ไม่พบเชื้อ (ก่อนหน้านี้ที่ตำบลเดียวกัน มีผู้ป่วยอายุ 6 ปี สงสัยไข้กาฬหลังแอ่น ไม่มีผลตรวจยืนยัน ป่วยเมื่อ 13 พฤษภาคม 2545) ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยรายแรก และอยู่คนละโรงเรียน ได้ดำเนินการทำ nasal swab	ติดตามสถานการณ์

	5 ก.ค. 2545	culture ผู้สัมผัสใกล้ชิดทั้งสิ้น 9 ราย คือ ยาย พ่อ แม่ ยายทวด ย่า และเพื่อนบ้าน (เพื่อนบ้าน 2 ราย ผลขึ้นเชื้อ <i>HIB</i>) 435	
--	----------------	--	--

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคคอตีบ จ.กาญจนบุรี	ศูนย์ระบาด วิทยาภาคกลาง 5 ก.ค. 2545	มีรายงานผู้ป่วย 1 ราย เป็นเด็กชาย อายุ 6 ปี ชาวมอญ ต.ท่าขนุน อ.ทองผาภูมิ เริ่มป่วยวันที่ 20 มิถุนายน 45 ด้วยอาการคอขาว ไข้ หายใจติดขัด วันที่ 24 มิถุนายน 45 รักษาที่ รพ.ทองผาภูมิ R/O Diphtheria แล้วส่งผู้ป่วยรักษาต่อที่ รพ.พหลพลพยุหเสนา ด้วยอาการไม่รู้สีกัด และได้เสียชีวิตในวันเดียวกัน แพทย์วินิจฉัยเป็นโรคคอตีบ ประวัติได้รับวัคซีน BCG เข็มเดียว ทำการ Swab ผู้สัมผัสทั้งหมด 147 ราย จำยา 144 ราย ให้วัคซีน 200 ราย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อ <i>Corynebacterium diphtheriae</i> 2 ราย เป็นชาวมอญ รายแรกเป็นเด็กที่อยู่ใกล้บ้านผู้ป่วยแต่ไม่มีอาการ รายที่ 2 เป็นเด็กอายุ 10 ปี ทั้ง 2 ราย ไม่มีประวัติได้รับวัคซีน เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ป่วยรายนี้สถานที่ป่วยอยู่ตำบลเดียวกันกับผู้ป่วยรายที่ 2 ของจังหวัดซึ่งเป็นชาวมอญเหมือนกัน ดังนั้นการติดตามผู้สัมผัสจะต้องทำให้ครอบคลุมมากที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้มีผู้ป่วยเกิดขึ้นอีก และอาจจะนำโรคมานำแพร่ให้กับชาวไทย สรุปจังหวัดกาญจนบุรีมีรายงานโรคนี้เป็นรายที่ 3 ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ และเสียชีวิตทั้งหมด	ติดตามสถานการณ์

ข้อมูลเพิ่มเติมรายงานการเกิดโรค/การระบาดต่อเนื่องจากสัปดาห์ก่อน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
Hand foot mouth จ. ขอนแก่น		จากรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนมีผู้ป่วยใหม่ในรอบสัปดาห์ 7 ราย ตั้งแต่ต้นปีมีผู้ป่วย 174 ราย แยกเป็น อ.เมือง 101 ราย, อ.น้ำพอง 30 ราย, อ.ปทุมธานี 17 ราย, อื่นๆ 26 ราย (ในเดือนมิถุนายน อ.ปทุมธานีมีผู้ป่วยเป็น cluster ในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์เด็กเล็ก 16 ราย) การไปสอบสวนที่โรงเรียน หากพบว่าชั้นเรียนใดมีเด็กป่วยตั้งแต่ 2 รายขึ้นไปก็จะปิดชั้นเรียนนั้น	ติดตามจำนวนผู้ป่วย
Hand foot mouth	รายงาน สถานการณ์การ	ในรอบสัปดาห์นี้ไม่มีผู้ป่วยเพิ่ม ผู้ป่วยสะสมตั้งแต่ต้นปีมีจำนวน 583 ราย	ติดตามสถานการณ์

กรุงเทพมหานคร	เฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์		
---------------	---	--	--

436

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
Hand foot mouth จ.กำแพงเพชร	รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์	ได้รับรายงานผู้ป่วย 6 รายในรอบสัปดาห์ พบว่ามีผู้ป่วยทั้งสิ้น 34 รายในปี	ติดตามสถานการณ์
Hand foot mouth จ.พิจิตร	รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์	ได้รับรายงานผู้ป่วย 13 รายในรอบสัปดาห์ พบว่ามีผู้ป่วยทั้งสิ้น 100 รายในปี	ติดตามสถานการณ์

บันทึกท้ายบท

รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 27 ของปี 2545 ซึ่งกองระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยจาก 59 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 77.63

สำหรับคอลัมน์ก้าวทันโรคฉบับนี้นำเสนอเรื่องโรค มือ เท้า และปาก ขอให้แพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโปรดร่วมกันเฝ้าระวัง ซึ่งปัจจุบันมีการระบาดของโรค มือ เท้าและปาก (Hand Foot Mouth Disease, HFM) ก่อนข้างสูงและเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคนี้อาจมีหลายสายพันธุ์ แต่เชื้อที่มีรายงานว่าก่อให้เกิดโรครุนแรงคือ *Enterovirus 71* ซึ่งการที่ยืนยันชนิดของเชื้อได้นั้น จะต้องใช้วิธีการส่งวัตถุตัวอย่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น อุจจาระหรือน้ำเหลืองของผู้ป่วย ฉะนั้นหากสถานบริการสาธารณสุขแห่งใด มีผู้ป่วย HFM เข้ารับการรักษาประเภทผู้ป่วยใน ขอความร่วมมือในการส่งวัตถุตัวอย่างดังกล่าวตรวจทางห้องปฏิบัติการที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข รายละเอียดดังบทความของกองระบาดวิทยาในรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วน ฉบับนี้

ส่วนข้อมูลรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนสัปดาห์นี้ โรคที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุด 5 อันดับแรก คือ โรคไขเลือดออก เลปโตสไปรซิส หัด มือ เท้าและปาก และไข้สมองอักเสบ ซึ่งมีจำนวนผู้ป่วย 1,403, 44, 27, 24 และ 3 ราย ตามลำดับ

ส่วนแผนภูมิโรคไขเลือดออก จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 5 อันดับแรก คือ กระบี่ พังงา พัทลุง สตูล และ นครศรีธรรมราช ซึ่งมีอัตราป่วย 273.25, 250.51, 221.13, 205.54 และ 188.44 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ส่วนสรุปข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 1 – 5 กรกฎาคม 2545 พบโรคคอตีบที่จังหวัดสตูลมีผู้ป่วย 2 ราย โรคไข้กาฬหลังแอ่นที่จังหวัดราชบุรี 1 ราย โรคคอตีบที่จังหวัดกาญจนบุรี 1 ราย